

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 256

гр. Русе, 21.09.2021 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ в закрито заседание на двадесет и първи септември, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Силвия Павлова
Членове:	Палма Тараланска Боян Войков

като разгледа докладваното от Силвия Павлова Въззивно частно търговско дело № 20214501000227 по описа за 2021 година

Производството е по чл.274 и сл. ГПК.

Делото е образувано по постъпила частна жалба от Б. Й. Т. и К. М. Т., представлявани от адвокат Д.Ф., САК, против определение №1146/4.06.2021г., постановено по гр.д.№2961/2021г. по описа на РРС, с което е оставено без разглеждане електронно съобщение, материализирано на хартиен носител с вх.№9112/01.06.2021г. по описа на РРС и е прекратено производството по делото, образувано по него. Излагат се оплаквания за незаконосъобразност на определението и се иска неговата отмяна.

Частната жалба е подадена на електронната поща на Районен съд-Русе и е подписана с електронен подпис от пълномощника адвокат Д.Ф..

За да се произнесе по частната жалба, Окръжният съд взе предвид следното:

Традиционните форми за извършване на процесуални действия от страните са две – устна или писмена /чл. 100 ГПК/. Въпреки, че не е записано изрично в процесуалните закони, то в съдебната практика никога не е имало спор, че писмените процесуални действия на участниците в производствата следва да се обективират в документ на хартиен носител, в който следва да е положен саморъчен оригинален подпис, а не пресниман, отпечатан или сканиран. Това следва както от самото изискване за полагане на подпис /чл. 102, ал. 1, т. 4, чл. 127, ал. 1, т. 6, чл. 260, т. 7, чл. 284, ал. 1, т. 5 ГПК и др. /, така и от изискването за прилагане на препис от писмения документ /чл. 102, ал. 2, т. 3, чл. 128, т. 3, чл. 261, т. 1, чл. 284, ал. 3, т. 2/, какъвто препис е възможно да се представи само на хартия. Същият извод следва и от подзаконовите разпоредби, уреждащи начина на съставяне, администриране и съхранение на съдебните канцеларски досиета по делата, съдържащи се в Правилника за съдебната администрация. Предвидено е, че постъпващите в съда документи на хартия трябва да са написани четливо в препоръчителен формат А4 /чл.

35, ал. 1/, като документите в съдебното досие се обозначават като "книжа", които се подреждат и прикрепват в папки по образец /чл. 82 и сл./ В ПАС се съдържа и подробна уредба относно задълженията на съдебната администрация по обслужване и обгрижване на тези хартиени съдебни досиета /дела/, което всъщност е основният смисъл от съществуването на тази администрация. Следователно, под "писмена форма" по смисъла на чл. 100 ГПК несъмнено се разбира писмен документ на хартиен носител.

Електронният документ не е документ в писмена форма по смисъла на чл. 100 ГПК, а е друг вид форма на изявлението. По правни последици тази форма може да бъде приравнена на писмената или директно да бъде призната за валидна на отделно основание, но само при условията, които предвиждат нормативните актове. Така според чл. 3, ал. 2 от ЗЕДЕУУ се предвижда, че писмената форма се смята за спазена, ако е съставен електронен документ съдържащ електронно изявление, а според чл. 5 адресат на електронното изявление може да бъде лице, което по силата на закон е длъжно да получава електронни изявления или за което въз основа на недвусмислени обстоятелства може да се смята, че се е съгласило да получи изявлението в електронна форма. Електронната форма е единствено възможната за съществуването на един електронен документ и тя е различна от писмената форма /ако беше налице идентичност нямаше да има смисъл от разпоредбата на чл. 3, ал. 2 от ЗЕДЕУУ/. Електронният документ е самата дигитално записана информация /самия ел. файл/, а не разпечатката от него, която има значението само на хартиено копие от оригиналния е-документ. Същевременно, само електронен документ подлежи на подписване с електронен подпис, а не и хартиеният такъв.

За разлика от изначално предвидената допустимост на писмената форма за извършване на процесуални действия от страните, електронната форма е ново явление в съдебните процеси. В съдебното законодателство от скоро се съдържа регламентация на електронната форма за процесуални действия. Тази уредба има специален характер и в приложното си поле дерогира всички останали регламентации с общ характер, като напр. тази по ЗЕДЕУУ. По тази причина извършването на действия в електронна форма е допустимо само по реда и условията, предвидени в това специално съдебно законодателство. Противно на доводите в частната жалба, не съществува наднационална правна уредба на ЕС, задължаваща държавите членки да признават електронната форма на процесуалните действия в съдебните производства. Подобно задължение не следва и от Регламент /ЕС/ № 910/2014, в който изрично е предвидено, че не засяга националното право или правото на Съюза, свързано със сключването и действителността на договори или други правни или процедурни задължения по отношение на формата – чл. 2, ал. 3. Не следва друг извод и от разпоредбата на чл. 46, според която правната сила и допустимостта на електронен документ като доказателство в съдебни производства не могат да бъдат оспорени единствено на основание, че той е в електронна форма. Видно от същата тя касае електронните документи като доказателства /допустими отдавна и по българския ГПК – чл. 184/, а не като документи, чрез които се извършват процесуални действия на страните, което са две различни неща.

В българското законодателство възможността за извършване на процесуални действия от страните в електронна форма е уредена за първи път в глава 18а от ЗСВ с измененията от ДВ, бр. 62/9.08.2016 г., а впоследствие и в процесуалните закони, за ГПК – с измененията от ДВ, бр. 110/29.12.2020 г. Тази уредба предвижда, че процесуални действия в електронна форма могат да се извършват от страните единствено чрез Единния портал за електронно правосъдие / чл. 360в, ал. 2, т. 1 ЗСВ/, както и, че при извършване на процесуално действие, което поставя началото на отделно производство, в информационната система на органа на съдебната власт се образува електронно дело, като съвкупност от електронни записи /чл. 360з, ал. 1 ЗСВ/. Аналогична уредба се съдържа и в глава 11а ГПК, която препращайки към реда по ЗСВ, също предвижда принципната възможност за извършване на процесуални действия от страните в електронна форма – чл. 102е.

Както уредбата по ЗСВ, така и тази по ГПК обаче не са приложими за всички възможни съдебни дела, независимо кога са образувани, а само за част от тях. Кои са тези дела е уредено в ПЗР на ЗИДЗСВ (ДВ, бр. 62/9.08.2016 г.) и в ЗИДГПК (ДВ, бр. 110/29.12.2020 г. / В § 229, т. 4 ЗИДЗСВ е предвидено, че разпоредбите на чл. 360в, ал. 2 и чл. 360з, ал. 1 ЗСВ влизат в сила от 1.07.2021 г. В § 28 от ЗИДГПК (ДВ, бр. 110/29.12.2020 г. / пък е предвидено, че този закон, с който се въвежда глава 11а, влиза в сила от 30.06.2021 г., а малка част от него и от 30.06.2022 г. В нито един от двата закона не е предвидено обратно действие на същите, т. е. те по принцип не могат да се прилагат за процесуални действия, извършени преди влизането им в сила. Същевременно, налице е и допълнително ограничение в приложното поле на уредбата по ЗСВ, предвидено в § 218, ал. 1 ЗИДЗСВ, съгласно който всички дела, образувани на хартиен носител в тригодишен срок от влизането в сила на този закон, се приключват по досегашния ред, като по тях не може да се извършват процесуални действия в електронна форма от страните. Систематичното тълкуване на тази разпоредби с другите, уреждащи времето действие на закона /§ 216, § 229/, сочи, че само по дела, които са образувани като електронни съобразно чл. 360з ЗСВ, е допустимо да се извършват процесуални действия в електронна форма от страните. Доколкото електронно дело се образува само в резултат на процесуално действие, което поставя началото на отделно производство, а началната висящност на производството започва в първата инстанция по делото, то очевидно е, че електронни дела могат да бъдат само тези производства, по които инициращото процесуално изявление е постъпило в първата инстанция след влизане в сила на тази законова уредба, т. е. след 30.06.2021 г. Делата, чиято начална висящност е започнала в първата инстанция преди 30.06.2021 г., се образуват, водят и приключват по стария ред във всички инстанции, т. е. изцяло на хартиен носител. По тези заварени дела законът изрично забранява извършването на процесуални действия в електронна форма от страните (§ 218, ал. 1, изр. 2 ЗИДЗСВ), която разпоредба е специална и дерогираща всички останали с по-общ характер. Не съществува и друга нормативна разпоредба в този или в друг закон, която да дава възможност на страните да

извършват процесуални действия в електронна форма по производства, чиято висящност е започнала преди 30.06.2021 г. Противно на доводите в жалбата такова право не дава и разпоредбите на чл. 360д, ал. 1, т. 3 и 4 ЗСВ, предвиждащи, че органите на съдебната власт предоставят чрез интернет страниците си безпрепятствен, безплатен, пряк и постоянен електронен достъп до следната информация: данни за електронен адрес и за начина на извършване на процесуалните действия в електронна форма и помощ за необходимите технически стъпки, които трябва да предприемат за това. Разпоредбата не е относима към допустимите за използване информационни системи и електронни пътища за извършване на процесуални действия на страните в електронна форма, тъй като не сочи, че визирият в нея електронен адрес е такъв за извършване на подобни процесуални действия, при положение, че предходната разпоредба на чл. 360в, ал. 2, т. 2 ЗСВ има тази функция. Но дори и да се разбира така, то специалната разпоредба на § 218, ал. 1, изр. 2 ЗИДЗСВ дерогира и нея.

В настоящия случай исковата молба, която е оставена без разглеждане и акта на първоинстанционния съд е предмет на настоящето производство е била подадена на 01.06.2021г. Това процесуално действие е извършено преди 30.06.2021г., а делото, образувано по нея е от преди 30.06.2021 г. Това означава, че нито процесуалното действие /подаване на исковата молба/ е извършено след влизане в сила на новия закон, нито самото съдебно производство е образувано след този момент, поради което и то не е електронно дело. При това положение за всички процесуални действия на страните по това дело, вкл. и за подадената частна жалба е приложима забраната по § 218, ал. 1, изр. 2 ЗИДЗСВ и те не могат да се извършват в електронна форма. Валидни по това дело са само процесуални действия, извършени писмено на хартиен носител, изискващ саморъчен подпис на автора. По тази причина изпратената по електронен път процесна частна жалба не представлява редовно процесуално действие. Ето защо тя следва да бъде оставена без разглеждане, а производството по делото следва да бъде прекратено.

Мотивиран така, Русенският Окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ подадена от Б. Й. Т. и К. М. Т., чрез адвокат Д.Ф. частна жалба, постъпила по електронен път, подписана с електронен подпис, с вх.№12554/12.07.2021г. на РРС, против определение №1146/4.06.2021г. постановено по гр.д. №2961/2021г. по описа на РРС.

ПРЕКРАТЯВА производството по в.ч.т.д.№227/2021г. по описа на РОС.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване в едноседмичен срок от

връчването му пред Апелативен съд-Велико Търново.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____